

2017-2018

NIET PESTENPROTOCOL

TVO Merkelbachstraat

Niet- pestenprotocol

VOORAF

Het doel van dit *niet- pestenprotocol*:

- Alle leerlingen horen zich in hun schoolperiode veilig te voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door afspraken te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op dit protocol.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school gaan!

Pesten op school: Hoe gaan we daarmee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. Voorwaarden om dit te kunnen doen:

- Pesten wordt als probleem gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters, meelopers, aanmoedigers, buitenstaanders en helpers), docenten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- Docenten kennen de signalen van pesten, zijn vaardig in de aanpak ervan en nemen, als pesten optreedt, duidelijk stelling hiertegen.
- Wanneer pesten ondanks preventie toch de kop op steekt, beschikt de school over een directe aanpak: het *niet- pestenprotocol* wordt gevolgd.

ONZE VISIE OP PESTEN

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar. Het zal dus vooral in groep 7 en 8 en in het eerste en tweede leerjaar v.o. spelen. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het werkt beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Pesterijen kunnen onder andere zijn:

Pesten kan gebeuren op verschillende manieren:

1. LICHAAMELIJK PESTEN

1. Duwen
2. Slaan
3. Opzij duwen
4. Dreigen met geweld
5. Bang maken
6. Een tik geven
7. Schoppen
8. Met iets naar iemand gooien
9. Iemand zonder reden aanvallen

2. PESTEN MET SPULLEN

1. Andere kinderen dwingen om bepaalde dingen (bijv. schoenen, de tas of geld) aan hem of haar te geven
2. Tegenover andere kinderen bepaalde rechten opeisen. Bijvoorbeeld zeggen "Hier spelen wij altijd" of "Dit is ons terrein."
3. De spullen van andere kinderen kapot maken of kwijt maken.

3. PESTEN MET WOORDEN

1. Iemand beledigen of uitschelden.
2. Iemand belachelijk maken of voor gek zetten.
3. Iemand met opzet in verlegenheid brengen.
4. Iemand in zijn/haar gezicht uitlachen.
5. Op sociale media iemand uitschelden.

4. PESTEN DOOR BUITENSLUITEN OF NEGEREN

1. Gewoon weglopen van iemand die wil spelen.
2. Tegen een kind zeggen dat hij of zij weg moet gaan.
3. Gewoon niet luisteren naar een ander kind, bijvoorbeeld door je handen over de oren te doen.
4. Net doen alsof je een ander kind niet ziet of gewoon niet tegen dat kind willen praten.
5. Nare gebaren maken, bijvoorbeeld de neus dicht houden als iemand langs loopt (alsof diegene stinkt).
5. Tegen andere kinderen zeggen dat ze alleen mee mogen doen als ze eerst bepaalde dingen doen die ze eigenlijk helemaal niet willen.
6. Dreigen dat een ander kind iets niet meer mag, als hij of zij niet doet wat er gezegd wordt.
7. Als iemand een sms'je stuurt gewoon niet reageren.
8. Op sociale media iemand altijd meteen blocken.

5. PESTEN ALS HET GEPESTE KIND ER NIET BIJ IS

1. Tegen de andere kinderen zeggen dat ze met een bepaald iemand niet mogen omgaan.
2. Roddelen of lelijke dingen zeggen over andere kinderen (digitaal).
3. Tegen andere kinderen op sociale media zeggen dat iedereen een bepaald kind moeten blocken.

6. DIGITAAL PESTEN

1. Dreigtweets plaatsen.
2. Foto's en filmpjes bewerken.
3. Wachtwoorden en credits stelen en misbruiken.
4. Versturen van scheldberichten of (anonieme) dreigmailtjes.
5. Versturen van virussen als geintje of opzettelijk.
6. Homepages en e-mailadressen hacken.
7. Happy slapping.
8. 'E-mailbom' versturen.
9. Bezemen.
10. Bangalijst.
11. Sexting.
12. Haatprofielen aanmaken.
13. Iemand uit een app-groep gooien.

Signalen van pesten zijn:

- Constateren van bovenstaande gebeurtenissen.
- Leerlingen met zwakke, onzekere lichaamshouding
- Leerlingen die zich terugtrekken (timide (subassertief) gedrag).
- Leerlingen die zich sterker manifesteren: brutaler, agressiever.
- Leerlingen die zich afzonderen / alleen zitten.
- Leerlingen die lang in het lokaal blijven dralen.
- Leerlingen die spullen kwijt zijn.
- Leerlingen waarvan spullen kapot zijn.
- Sociaal onhandig gedrag vertonen
- Schrikkerig gedrag achter de computer of telefoon
- Niet meer achter de computer willen
- Nervositeit vlak voor of na het computeren

Factoren die pesten bevorderen:

Uit onderzoek blijkt dat pesters over het algemeen:

- Een positieve houding ten opzichte van geweld hebben,
- Een beperkt inlevingsvermogen hebben.

Daarnaast kunnen spelen:

- Een problematische thuissituatie
- Verveling
- Niet met frustratie kunnen omgaan
- Internet ontremd en anonimiseert

PREVENTIE

- Op school stellen we het onderwerp regelmatig in de mentorles aan de orde. Zeker als het actueel is, maar ook als ‘onderhoudsdosis’. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies etc. worden dan besproken.
- Alle mentoren zullen met hun leerlingen onze “4 V’s” (Veilig, Verantwoordelijk, Vriendelijk en Verstandig) regels doornemen, deze hangen ook zichtbaar bij en in elk lokaal.
- Tijdens de pauzes zijn enkele docenten op het schoolplein en in de aula zichtbaar aanwezig. De aanwezigheid van volwassenen op het schoolplein vermindert het pesten.
- Het voorbeeld van docenten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van docenten, ouders en de leerlingen wordt dan ook niet geaccepteerd. Docenten nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.
- School neemt maatregelen voor beveiliging van de computers voor een veilige schoolomgeving.
- Training “Mediawijsheid” in klas 1.
- Voorlichting aan leerlingen en ouders in klas 2 d.m.v. voorlichting over Loverboys via “Stop loverboys NU”.

Naast de bovenstaande preventieve acties hebben wij gezamenlijk de volgende schoolregels met betrekking tot preventie en signalering opgesteld.

Regel 1:

Het inschakelen van de mentor is geen klikken. Als je wordt gepest of als je dit bij een ander ziet en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp vragen. Dit wordt niet gezien als klikken, maar als het helpen van jezelf of een ander.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de mentor aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken met ieder een eigen verantwoordelijkheid. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit betekent dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Zaken die op school gebeuren worden door de school opgelost. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de docenten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De ouders spelen een voor de school belangrijke rol door het geven van informatie en het ondersteunen van de aanpak van school. De school hoort graag van ouders als er problemen spelen of wanneer problemen (nog) niet voldoende zijn opgelost.

Regels die gelden in alle klassen:

- Doe niets bij een ander, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
- Doe online nooit, wat je offline ook niet zou doen!
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil (en dus ook niet als je kwaad bent).
- We noemen elkaar bij de voornaam (en gebruiken dus geen scheldwoorden).
- Vertel aan de mentor als er iets gebeurt wat je niet prettig vindt.
- Vertel de mentor wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest.
- Blijft de pester doorgaan dan nog een keer het gedrag melden.
- Word je gepest: praat er thuis ook over, houd het niet geheim, dan kunnen anderen je helpen.
- We gaan respectvol met elkaar en met elkaars spullen om.
- We luisteren naar elkaar.
- We beoordelen een ander niet op het uiterlijk.
- Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Deze regels gelden op school en daarbuiten.

AANPAK VAN PESTGEDRAG IN ZES STAPPEN.

De mentor biedt **altijd** hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met ouders en/of externe deskundigen.

- Wanneer leerlingen iemand pesten kan de gepeste zelf of kunnen medeleerlingen deze situatie oplossen. Er is dan geen actie van medewerkers van de school vereist.

Stap 1:

Op het moment dat de peestsituatie niet wordt opgelost en het pesten voortduurt hebben alle leerlingen het recht en de plicht het probleem aan de mentor of de vertrouwenspersoon voor te leggen. Ook ouders hebben het recht en de plicht peestsituaties aan de mentor te melden.

Alle medewerkers binnen school hebben de taak pesten te signaleren en als pesten plaatsvindt informeren zij de mentor. Bij online pesten proberen zij de dader te achterhalen. Help het slachtoffer ongewenste contacten te blokkeren en bewijzen te verzamelen.

Is er sprake van strafbare feiten dan contact opnemen met de wijkagent of de contactpersoon bij de politie inschakelen. Verzamel hiervoor zoveel mogelijk bewijzen zoals:

- Data en (exacte) tijdstippen
- Email- en internetadressen (url)
- Gebruikersnaam en nickname(s) van betrokkene(n)
- Prints van chatlogs en mailberichten
- Bewaarde sms-berichten
- Schermafdruck (via print screen of maak een foto)

Stap 2:

De mentor spreekt binnen een week met het slachtoffer met eventueel een steunende medeleerling. Dit gesprek is een 'gesprek zonder schuldvraag'. Dat wil zeggen dat steun geboden wordt en de gebeurtenissen in kaart gebracht worden. De mentor doet geen normatieve uitspraken over het gedrag van het slachtoffers en dat van de pester en meelopers.

Doel is steun te bieden aan het slachtoffer.

De mentor maakt vanaf nu verslagen over de stappen, afspraken en gebeurtenissen.

Bij anoniem online pesten (waarvan de dader onbekend is) de leerlingen wijzen op de afgesproken omgangsvormen. Ouders op de hoogte stellen over wat er speelt en welke acties worden ondernomen.

Stap 3:

De mentor voert daarna binnen een week een gesprek met pester en een of twee meelopers. Ook zij kunnen melden wat er volgens hen gebeurt. Ook dit is een 'gesprek zonder schuldvraag'. Dat wil zeggen dat er alleen gesproken wordt over het mogelijke effect van hun gedrag op het slachtoffer. Doel is om inlevingsvermogen te vergroten, afspraken te maken over het gedrag in de toekomst en het maken van een vervolgspraak.

Eventuele tussenstappen:

- Er wordt hulp gezocht voor het slachtoffer om te werken aan de sociale weerbaarheid en de negatieve invloed van pesterijen te verminderen. Bijvoorbeeld: Sta Sterk training / weerbaarheidstraining /SMW etc.
- Spelen er meer problemen in het leven van de pester en/of meeloper dan wordt daarvoor passende hulp gezocht.
- Samen met slachtoffer zoeken naar websites voor informatie, advies en hulp bij online pesten.
- Samen met slachtofferhulp zoeken bij internetproblemen via chat, telefoon of mail.

Stap 4:

- De mentor voert binnen een week na de vorige stap een gesprek met slachtoffer en pester met eventueel een helper en een meeloper. Ook dit is een 'gesprek zonder schuldvraag'. Dat wil zeggen dat er alleen gesproken wordt over het gebeurde zonder oordelen; alleen over hoe het is ervaren door de twee partijen. Er wordt toegewerkt naar afspraken over het gedrag 'van nu af aan' en het maken van een vervolgspraak.

Stap 5:

- De mentor volgt het nakomen van de afspraken actief door na twee dagen, en na een week, en na een maand een vervolgspraak te voeren met het slachtoffer en met de pester. De pester krijgt, als deze zich niet houdt aan de afspraken nog één kans om het eigen gedrag te verbeteren.

Stap 6:

- De ouders worden binnen een week op de hoogte gebracht van de problemen door een gesprek op school of thuis. Mentor/ondersteuningscoördinator/afdelingsleider/locatiedirecteur en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing, zoals ondersteuning door een agressie regulatietraining, een sociale weerbaarheidstraining of een sociale vaardigheidstraining, andere hulp (psycholoog, agressieregressietherapie, opvoedondersteuning.)

Stap 7:

- De fases van de consequenties worden ingezet als twee weken na stap 4 nog geen verbetering zichtbaar is.

Consequenties

Fase 1:

Een lichte corrigerende maatregel gerelateerd aan het probleem:

- Bijvoorbeeld: Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem.
- Bijvoorbeeld: Strafbepalingen over het niet nakomen van afspraken.

Fase 2:

- Een gesprek met de ouder(s), als voorgaande acties niets opleveren. De medewerking van de ouders wordt gevraagd om een einde te maken aan het probleem. Samen met de ouders worden afspraken gemaakt over handelwijze op school en thuis.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, mocht dat nog niet zijn gebeurd.

Fase 3:

- Sancties, zoals: in de pauze niet in de aula of schoolplein, blokrooster

Fase 4:

- Schorsing
- Geen deelname profielvakken (sport of dansprofielen)

Fase 5:

- Verwijdering van school.
- Er kan ook verwijdering van school optreden wanneer een leerling een, zelf of door iemand anders gemaakt filmpje, doorstuurt via sociale media.

Ouders en het pestprobleem:

- Wanneer een pestprobleem volgens de ouders en/of de leerling niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan kunnen zij de vertrouwenspersoon inschakelen.
- De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het gezag adviseren.
- Op school is een vertrouwenspersoon aangesteld: mevrouw Gomes
- Op school is een anti-pest coördinator: mevrouw Velberg